

Sygn. akt. III RC 394/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Szymorek-Wąsek

Protokolant: Renata Olejnik

po rozpoznaniu w dniu 03 listopada 2016 roku w Piotrkowie Tryb.

na rozprawie sprawy z powództwa N. O. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową S. O.

przeciwko M. O.

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa alimenty od pozwanego M. O. na rzecz małoletniej powódki N. O., ostatnio ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 18.06.2009 roku, w sprawie sygnatura akt IC 152/09 z kwoty po 400 złotych miesięcznie do kwoty po 550 (pięset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, płatne z góry poczynając od dnia 30.08.2016 roku, pozostawiając bez zmian pozostałe, dotychczasowe warunki płatności;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nie obciąża pozwanego M. O. nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
4. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami;
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 394/16

UZASADNIENIE

Pozwem z 30 sierpnia 2016 roku przedstawicielka ustawowa małoletniej N. O. – jej matka S. O., wniosła o podwyższenie alimentów na rzecz dziecka od jego ojca – pozwanego M. O., z kwoty po 400,00 złotych do kwoty 800,00 złotych miesięcznie, płatnych z góry do 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybieniu w płatności którejkolwiek z rat do rąk matki dziecka.

W uzasadnieniu przedstawicielka ustawowa małoletniej podniosła, że wraz z upływem czasu od wydania ostatniego orzeczenia zasądzającego alimenty znacznie wzrosły potrzeby małoletniej N., a pozwany partycypuje w kosztach utrzymania córki tylko do wysokości zasądzonych alimentów. Ponadto nigdy nie zabierał małoletniej na wakacje, czy ferie, przestał czynić nawet drobne prezenty. Matka małoletniej jest aktualnie bezrobotna, utrzymuje się jedynie z zasiłku z (...) i nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb dziecka, tym bardziej, że ma orzeczonego stopień niepełnosprawności. Małoletnia rozpoczyna naukę w gimnazjum, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Koszty utrzymania dziecka wzrastają, gdy wyjeżdża ono do sanatorium.

Na rozprawie 03 listopada 2016 roku przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki poparła powództwo.

Pozwany M. O. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

małoletnia N. O. pochodzi ze związku S. O.iM. O..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 18 czerwca 2009 roku sygn. akt I C 152/09 zasądono od pozwanego M. O. na rzecz małoletniej N. O. alimenty w kwocie po 400,00 złotych miesięcznie, płatne do 15 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat.

/ dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim - k. 4 /

Małoletnia N. miała wówczas 6 lat, chodziła do przedszkola i zamieszkiwała razem z matką.

Ojciec małoletniej do 2012 roku prowadził własną działalność gospodarczą.

/ dowód: zeznania S. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016 r. – 00:38:27 - 00:49:41 – k. 45v - 46, zeznania M. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016 r. – 00:49:41 - 00:57:54 – k. 46 /

Obecnie N. O. ma 14 lat i rozpoczęła naukę w gimnazjum. Na bilet miesięczny wydaje 37,00 złotych. 21 października 2016 roku była konsultowana w Poradni (...)w P. przez psychologa. Od 18 października 2011 roku pozostaje po opieką optometrysty. Z powodu wady wzroku, regularnie 1 - 2 razy w roku małoletnia ma wymieniane szkła korekcyjne do okularów. Ostatnio ich koszt wyniósł 305,00 złotych. N. O. ma również problemy z nadwagą. W okresie od 31 marca 2015 roku do 27 kwietnia 2015 roku przebywała w Szpitalu (...) im. Dr M. w C.. Została przyjęta na Oddział Szpitalny dla Dzieci celem leczenia otyłości. Małoletnia ma zalecaną dietę. Koszt specjalistycznej żywności stanowi około 400,00 złotych miesięcznie. Ponadto matka małoletniej pokryła koszt aparatu ortodontycznego w wysokości 50,00 złotych, a także opłaca co miesiąc rachunek za telefon córki około 50,00 złotych. Ponosi stałe koszty zakupu ubrań, środków czystości, sprzętów, w tym elektronicznych, m.in. zakupiła małoletniej walkman wideo mp3 za kwotę 99,00 złotych.

/ dowód: zaświadczenie z Poradni (...)z 21.10.2016 r. - k. 28, zaświadczenie optometrysty z 21.10.2016 r. – k. 29, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 30, zeznania S. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016 r. – 00:38:27 - 00:49:41 – k. 45v - 46, paragony - k. 37 /

S. O. ma 37 lat. Oprócz małoletniej N. ma na utrzymaniu córkę w wieku 2 lat. W kwietniu 2015 roku przeszła operację usunięcia nerki. Posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności. Od 02 listopada 2015 roku jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Decyzją Prezydenta Miasta P. z 15 czerwca 2015 roku matce małoletniej przyznano świadczenie pieniężne w wysokości 360,00 złotych miesięcznie na zakup posiłku lub żywności od 01 czerwca 2016 roku do 31 października 2016 roku. Ponadto decyzją Prezydenta Miasta P. przyznano S. O. zasiłek rodzinny na dziecko do 5 lat – L. W. w kwocie 89,00 złotych miesięcznie na okres od 01 listopada 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku, zasiłek rodzinny na dziecko w wieku 5-18 lat – N. O. w wysokości 118,00 złotych miesięcznie na czas od 01 listopada 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przez małoletnią N. – jednorazową kwotę 100,00 złotych. Matka małoletniej, na podstawie decyzji Prezydenta Miasta P. z 22 kwietnia 2016 roku pobiera także świadczenie wychowawcze przyznane na L. W., w kwocie 500,00 złotych na okres od 01 kwietnia 2016 roku do 30 września 2017 roku oraz świadczenie wychowawcze na małoletnią N. O., w wysokości 500 złotych od 01 kwietnia 2016 roku orzeczone do 20 września 2017 roku. Koszty utrzymania mieszkania jakie ponosi to około 560,00 złotych. Matka małoletniej opłaca rachunki za dostęp do Internetu w kwocie około 150,00 złotych, a także posiada kredyt hipoteczny, którego rata miesięczna wynosi 650,00 złotych.

/ dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 5, zaświadczenie PUP – k. 31, decyzja Prezydenta Miasta P. k. – 6, 24, 26 zeznania S. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016 r. – 00:38:27 - 00:49:41 – k. 45v – 46 /

M. O. ma 40 lat, jest technikiem budowlanym. Nie posiada na utrzymaniu innych osób. Podjął zatrudnienie na czas określony od 01 listopada 2016 roku do 03 grudnia 2016 roku za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 1.900,00

złotych. Wcześniej podejmował prace dorywcze, w tym czasie finansowo pomagali pozwanemu rodzice. W 2014 roku osiągnął dochód w wysokości 21.041,32 złotych, a w 2015 roku 18.983,97 złotych. W okresie od 25 maja 2001 roku do 31 maja 2001 roku, od 04 czerwca 2013 roku do 30 marca 2014 roku, 25 maja 2015 roku do 11 października 2015 roku oraz od 07 czerwca 2016 roku do 07 sierpnia 2016 roku był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako bezrobotny. Z tego tytułu otrzymywał zasiłek za okres od 01 stycznia 2000 roku do 09 kwietnia 2000 roku – 1.097,60 złotych, od 12 czerwca 2013 roku do 11 grudnia 2013 roku w wysokości 4.411,10 złotych, w okresie 25 maja 2015 roku do 11 października 2015 roku pozwany otrzymał zasiłek w wysokości 3.553,40 złotych. Natomiast w okresie od 07 czerwca 2016 roku do 16 lipca 2016 roku zasiłek stanowił 870,20 złotych. Pozwany M. O. opłaca regularnie alimenty i nie posiada zadłużenia. Leczy się w ramach NFZ ze względu na schorzenie kolana oraz niedowład ręki. Koszt rehabilitacji wyniósł 200,00 złotych. Nie posiada jednak orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Pozwany M. O. otrzymywał zasiłek chorobowy. W styczniu 2015 roku jego wartość wyniosła 1.595,71 złotych netto, w lutym 2015 roku 1.441,26 złotych netto, w marcu 2015 roku 1.596,38 złotych netto, w kwietniu 2015 roku 1.442,13 złotych netto. Następnie w grudniu 2015 roku zasiłek chorobowy wyniósł 660,54 złotych netto, w styczniu 2016 roku 1.082,20 złotych netto, w lutym 2016 roku 1.012,19 złotych netto, w marcu 2016 roku 1.082,20 złotych netto, w kwietniu 2016 roku 1.047,24 złotych netto, w maju 2016 roku 1.081,76 złotych netto, a w czerwcu 2016 roku 209,33 złotych netto. Ponosi stałą opłatę czynszu za lokal, który zajmuje w kwocie 426,00 złotych miesięcznie. Kupuje również prezenty małoletniej. Ostatnio były to rolki i ochraniacze o łącznej wartości 141,50 złotych. Z małoletnią córką spędza czas w weekendy od piątku do niedzieli. W październiku N. przebywała u ojca przez 3 weekendy.

/ dowód: umowa o pracę na okres próbny, karta informacyjna k. 45, faktura VAT z 02.08.2016 r. – k. 34, zaświadczenie PUP z 14.10.2016 r. - k. 38, zaświadczenie ZUS z 18.10.2016 r. – k. 39, 39v, dowody wpłat czynszu KP – k. 40 - 43, PIT za rok 2014 – k. 49 - 52, PIT za rok 2015 – k. 56 – 59, zeznania G. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016 r. – k. 45v, zeznania M. O. – protokół audio - video z rozprawy z 03.11.2016r. – 00:49:41 - 00:57:54 – k. 46 /

Sąd zważył, co następuje:

żądanie matki małoletniej powódki N. O. o podwyższenie alimentów zasługuje na uwzględnienie co do zasady.

Podstawą żądania powództwa jest treść art. 138 kro, zgodnie z którą w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zakres tego obowiązku wyznacza regulacja art. 135 kro, stosownie do której wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez zmianę stosunków rozumieć należy wszelkie zmiany w statusie ekonomicznym stron powodujące zmianę - zwiększenie, ale i zmniejszenie - zakresu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub też zmianę - zwiększenie, ale i zmniejszenie - zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Zmiana stosunków w rozumieniu powyższego przepisu musi być istotna i polegać na istotnym zwiększeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, bądź istotnej zmianie w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji. Aby ocenić tę zmianę należy porównać stosunki obecne z panującymi poprzednio, gdy ustalano obowiązek alimentacyjny. Podkreślić należy, iż z uwagi na charakter świadczeń alimentacyjnych, których celem jest dostarczenie środków utrzymania dla dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, należy wnikliwie i szczegółowo dokonać analizy zmiany stosunków. Podkreślić również należy treść art. 133 § 1 kro, z którego wynika, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Nadto z treści art. 96 § 1 kro wynika, iż rodzice wychowują dziecko pozostające pod ich władzą rodzicielską i kierują nim. Obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotowywać je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa odpowiednio do jego uzdolnień.

W sprawie niniejszej, alimenty na rzecz małoletniej N. O. ostatni raz zostały ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 18 czerwca 2009 r. Małoletnia N. O. miała wówczas 6 lat i chodziła do przedszkola. Obecnie rozpoczęła naukę w gimnazjum. Z uwagi na wiek nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać. Nie ma własnego majątku. Z tego powodu należy dziecku zapewnić podstawowe utrzymanie. Zmieniły się także potrzeby małoletniej związane z jej naturalnym rozwojem, wzrostem, stanem zdrowia, a zatem wzrosły koszty jej utrzymania.

Jak zresztą wskazano w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965 r. sygn. akt I CZ 135/64 różnica wieku dziecka, spowodowana upływem czasu od daty ostatniego orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost podstawowych potrzeb, związanych z edukacją, ubiorem, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia związanych z tym wydatków. Małoletnia weszła w wiek szybszego rozwoju fizycznego, a ponadto wciąż pozostaje pod opieką optometrysty i leczy się w związku z otyłością.

W tej sytuacji należy uznać, iż po stronie małoletniej powódki nastąpiła istotna zmiana stosunków, o której mowa wyżej uzasadniająca podwyższenie alimentów.

Od momentu zasądzenia alimentów sytuacja ojca dziecka zmieniła się jedynie pod tym względem, że pogorszył się jego stan zdrowia. Znaczną część środków utrzymania w roku 2014 i 2015 stanowiły przyznane mu zasiłki, w tym chorobowe. Mimo wszystko pozwany M. O. nie posiada orzeczenia o niezdolności do pracy, czy o stopniu niepełnosprawności. Można więc przyjąć, że jest on zdolny do pracy zarobkowej i może powrócić na rynek pracy, o czym świadczy ostatnie zatrudnienie na czas określony. Ponadto w toku postępowania przyznał, że pracuje w każdą sobotę. W dalszym ciągu nie ma też innych osób na utrzymaniu.

Sytuacja matki dziecka uległa zmianie o tyle, że ma na utrzymaniu kolejne dziecko, pogorszył się stan jej zdrowia. Ma orzeczony lekki stopień niepełnosprawności.

W tej sytuacji uznać należy, że alimenty należało podwyższyć co do zasady. Niemniej podwyższając te świadczenia należy mieć na uwadze majątkowe i zarobkowe możliwości ojca uprawnionej, stosownie do treści art. 135 § 1 kro, który stanowi, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn niezaskługujących na usprawiedliwienie.

W ocenie Sądu, pozwany M. O. ma możliwości świadczyć na rzecz małoletniej powódki alimenty w wysokości po 550,00 złotych miesięcznie, które wystarczą na pokrycie jej usprawiedliwionych potrzeb i jednocześnie nie obciążą zobowiązanego ponad miarę. Należy mieć bowiem na uwadze, że pozwany M. O. jest osobą, która z uwagi na schorzenia kolana oraz niedowład ręki nie może w pełni wykorzystać swoich możliwości zarobkowych. Z tego powodu korzysta ze świadczeń socjalnych. Mimo więc braku stałego zatrudnienia, nie pozostaje bez środków do życia, nie ma zadłużenia. Ponadto należy mieć na uwadze, że zobowiązany czyni osobiste starania w wychowaniu dziecka poprzez spotkania z małoletnią w weekendy i okazjonalne zakupy prezentów. Nadto zgodnie z treścią 133 § 1 kro matka dziecka także winna partycypować w kosztach jego utrzymania.

Wobec powyższego, z uwagi na zmianę stosunków po stronie małoletniego dziecka, spowodowanego wzrostem potrzeb oraz mając na względzie zasadę, iż dziecko winno żyć na takim samym poziomie, co rodzice, Sąd uwzględnił powództwo o podwyższenie alimentów od zobowiązanego na rzecz uprawnionej z kwoty po 400,00 zł do kwoty po 550,00 zł.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono, jako zbyt wygórowane zarówno w stosunku do potrzeb małoletniego dziecka, jak również możliwości zarobkowych pozwanego M. O..

Mając na uwadze sytuację majątkową i życiową pozwanego M. O., Sąd nie obciążył go kosztami sądowymi – art. 102 kpc.

Wobec częściowego uwzględnienia powództwa, koszty procesu między stronami wzajemnie zniesiono – art. 100 kpc.

Z urzędu, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc, wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, należało orzec, jak w wyroku.